

SEE MORE JESUS • WANTTOSEEMORE.COM

Ọrọ Tí Ó Di Ẹran-Ara — Ìkẹkọ́ Bíbélì KJV pẹ̀lú Àwọn Nọmbà Strong

ÌLÉRI, LÉYÌN NÀÀ Ó DÌ ẸRAN ARA — ÌRÁNŞÉ TÍ NÍ JÌYÀ, IMMÁNÚẸLÌ, WÚNDÍÁ NÀÀ, ỌRỌ NÀÀ
Ẹkọ́ Ìpílẹ̀ Bíbélì — Ìhìnre Jèsù Kristi

ỌRỌ ÌṢÍ

Ìkẹkọ́ yìí n bẹ̀rẹ̀ ibẹ̀rẹ̀ kan soṣo: ẹnu ta ni Jèsù? Apá yìí n tọ àwọn ilé. Ìránşé kan tí a kẹ̀gàn tí a sì kòsílẹ̀, tí a kò sílẹ̀ pẹ̀ kí àgbélébùú tó dé. Wúndíá kan tí ó lóyún ọmọkùnrin kan tí a n pè ní Ímánúẹlì, Ọlórún pẹ̀lú wá. Irúgbìn kan tí a şèlérí fún obìnrin nínú ọgbà nàà. Nígbà nàà ni Ọrọ nàà di ẹran ara, tí a gbọ́ tí a sì rí tí a sì fí ọwọ́ tọ. Àwọn ilé wá kọ́kọ́. Léyìn nàà ni ẹni nàà dé. Apá yìí n kà méjèjì nínú ọrọ Bíbélì fúnra rẹ.

ÌBÈÈRÈ MĘTA TI ÌKẸKỌ́ YÌÍ DÁHÙN:

1. Ta ni wòlì nàà n sọrọ́ nípá rẹ̀ nínú Aísáyà 53, ọkùnrin ibànújẹ nàà?
2. Àmì kín ni Olúwa fúnra rẹ̀ şèlérí, kí sì ni ìtumọ́ orúkọ Ẹmánuẹlì?
3. Níbi tí Jèsù fúnra rẹ̀ sọ pé ẹnikan gbódò wò láti rí i?

ÀFÌKÀ ÌBÚDÙ

E4. Mika 5:2 “Şùgbón iwọ, Bẹtilehemu Efrata, bí iwọ ti jẹ kékeré láàrín àwọn ẹyà Juda, nínú rẹ̀ ni ẹni tí yóò jẹ olórí ní Israẹli yóò ti jáde tọ mí wá, ijáde lọ rẹ̀ sì jẹ láti igbà àtijó, láti igbà láéláé.”

LÁRA RẸ NI ẸNI TÍ Ó JẸ ALÁŞE NÍNÚ ISRAELI Ó Ó JÁDE WÁ --> ẸNI TÍ ÌJÁDELỌ RẸ TI WÀ TẸLẸ RÍ, LÁTI ÌPÍLẸ AYÉRAYÉ.

(Àwọn èrò tẹ̀mì fúnraawọn: Gbólóhùn kan nínú Míkà 5:2 di àwọn òpín méjèjì ti gbogbo ẹkọ́ yìí mú. Alákòóso yìí YÍO JADE wá láti inú ilú kékeré kan. Jíjádé wá láti inú ilú kékeré jẹ ibẹ̀rẹ̀, ní ibi tí ẹ̀niyàn lè fí ẹ̀sẹ̀ rìn dé. ÌJÁDELỌ Alákòóso yìí wá láti ọjó pípẹ̀ wá, láti igbà ànìpẹ̀kun wá. Jíjádé láti igbà ànìpẹ̀kun kì í şe ibẹ̀rẹ̀ rárá. Míkà sọ àwọn òtítọ́ méjèjì nínú gbólóhùn kan nàà. Míkà kò rọ ọkankan nínú àwọn òtítọ́ wọnyí.)

D. ỌMỌ ỌDỌ TÍ Ó JÌYÀ — ORÍ TÍ Ó ŞAPEJUWE AGBELEBU KÍ AWỌN AGBELEBU TÓ WÀ

D1. Isaiah 52:13 Kíyèsì i, ìránşé mi yóò hùwà ọlọgbón; ọ̀n ni a ó gbé sọkè tí a ó sì gbéga a ó sì gbé e lékè gidigidi. (14) Gégé bí a ti rí ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ tí wọ̀n n bu ọ̀láfún un— ìwò ọ̀jù rẹ̀ ni a ti bàjẹ kọjá ti ẹ̀nikẹ̀ni àti ìrísí

rẹ ní a ti bàjẹ kọjá ohun tí ènìyàn n fẹ. (15) Bẹẹ ni yóò ẹe bomirin àwọn orílẹ̀-èdè ká, àwọn ọba yóò sì pa ẹnu wọn mọ nítorí rẹ. Nítorí ohun tí a kò sọ fún wọn, wọn yóò rí i, àti ohun tí wọn kò tí i gbọ, ni yóò sì yé wọn.

ÌRÍSÍ RẸ BÀJẸ JU TI ẸNIKẸNI LỌ --> BẸẸ NI YÓÓ WỌN OMI SÍ ORÍ ỌPỌLỌPỌ ORÍLẸ-ÈDÈ.

D2. Isaiah 53:1 Ta ni ó ti gba iròyìn in wa gbọ àti ta ni a ti fi apá Olúwa hàn fún? (2) Òun dàgbàsókè níwájú rẹ gégé bí àṣẹṣẹyọ irúgbìn, àti gégé bí i gbòhgbò tí ó jáde láti inú ìyàngbẹ ilẹ. Òun kò ní ẹwà tàbí ògo láti fà wá sódò ara rẹ, kò sí ohun kankan nínú àbùdá rẹ tí ó fi yẹ kí a ṣàfẹrí i rẹ.

TA NI Ó GBÀGBỌ IRÒYÌN WA? --> KÒ SÌ ẸWÀ KAN NÍNÚ RẸ TÍ ÀWA Ó FI FẸ RẸ.

D3. Isaiah 53:3 A kẹgàn rẹ àwọn ènìyàn sì kò ọ silẹ, ẹni ibànújẹ, tí ó sì mọ bí ipónjù ti rí. Gégé bí ẹnikan tí àwọn ènìyàn n fọjú pamọ fún a kẹgàn rẹ, a kò sì bu ọláfún un rárá.

ỌKÙNRIN ÌBÀNÚJẸ, TÍ Ó SÌ MỌ ÀÌSÀN --> A KẸGÀN RẸ, ÀWA KÒ SÌ KÀ Á SÌ.

D4. Isaiah 53:4 Lóótítọ́ ó ti ru àìlera wa lọ ó sì ti ru ibànújẹ wa pẹlú, síbẹ a kà á sí ẹni tí Ọlórún lù, tí ó lù, tí a sì pón lójú. (5) Ẹ̀gbọ́n a sá a lógbẹ nítorí àìṣedéédéé wa a pa á lára nítorí àìṣòdodo wa; ìjìyà tí ó mú àlàáfíà wá fún wa wà lórí i rẹ, àti nípa ọgbẹ rẹ ni a fi mú wa láradá.

A Ẹ FÚN ÀWỌN ÌRÉKÒJÀ WA + A LÚ Ì FÚN ÀWỌN ẸṢẸ WA --> NÍPA ÀWỌN ẸGBẸ RẸ NI A FI WÀ Ó SÀN.

D5. Isaiah 53:6 Gbogbo wa bí àgùntàn, ti ṣìnà lọ, ẹnikòṣẹkan wa ti yà sí ọ̀nà ara rẹ; Olúwa sì ti gbé e ka orí ara rẹ gbogbo àìṣedéédéé wa.

GBOGBO WA BÍ ÀGÙNTÀN, TI Ẹ̀NÀ LỌ --> OLÚWA SÌ TI GBÉ E KA ORÍ ARA RẸ GBOGBO ÀÌṢEDÉÉDÉÉ WA.

D6. Isaiah 53:7 A jẹ ẹ ní yà, a sì pón ọn lójú, síbẹ kò ya ẹnu rẹ; a mú un wá gégé bí ọ̀dọ-àgùntàn sódò alápatà, àti gégé bí àgùntàn tí ó dákẹ níwájú olùrẹrun rẹ, síbẹ kò ya ẹnu rẹ.

A MÚ UN WÁ GÉGÉ BÍ Ọ̀DỌ-ÀGÙNTÀN SÓDỌ ALÁPATÀ --> SÍBẸ KÒ YA ẸNU RẸ.

D7. Isaiah 53:8 Pẹlú ipónlójú àti idánilẹ́jọ ni a mú un jáde lọ, ta ni ó sì le sọ nípa ìrànlowọ rẹ? Nítorí a ké e kúrò ní ilẹ àwọn aláàyẹ; nítorí àìṣedéédéé àwọn ènìyàn mi ni a ẹ lù ú.

NÍTORÍ A KÉ E KÚRÒ NÍ ILẸ ÀWỌN ALÀÀYẸ --> NÍTORÍ ÀÌṢEDÉÉDÉÉ ÀWỌN ÈNÌYÀN MI NI A Ẹ LÙ Ì.

D8. Isaiah 53:9 A fún un ní ibojì pẹlú àwọn ikà, àti pẹlú àwọn ọlórò ní ikú rẹ, bí ó tilẹ jẹ pé kò hùwà jàgídìjàgan kan, tàbí kí a rí ẹ̀tàn kan ní ẹnu rẹ.

A FÚN UN NÍ IBOJÌ PẸLÚ ÀWỌN IKÀ + ÀTI PẸLÚ ÀWỌN ỌLÓRÒ NÍ IKÚ RẸ --> BÍ Ó TILẸ JẸ PÉ KÒ HÙWÀ JÀGÍDÍJÀGAN KAN.

D9. Isaiah 53:10 Síbẹ, ó wu Olúwa láti pa á lára àti láti mú kí ó jìyà, bí ó tilẹ jẹ pé Olúwa fi ayé rẹ fún ẹbọ ẹṣẹ, Òun yóò rí àrómọ̀dọ̀mọ̀ rẹ àti ọjọ ayé rẹ yóò pé títí, àti ète Olúwa ni yóò gbèrú ní ọwọ rẹ.

NÍGBÀ TI ÌWỌ BA FI ỌKÀN RẸ ẸBỌ ẸṢẸ --> ÒUN Ó RÍ IRÚ-ỌMỌ RẸ, ÒUN Ó SÌ FI ỌJỌ RẸ GÙN.

D10. Isaiah 53:11 Lẹyìn ipónjù ẹmí rẹ, òun yóò rí ìmọ̀lẹ̀, ààyẹ yóò sì tẹ ẹ lórún; nípa ìmọ̀ rẹ ìránṣẹ mi olódodo yóò dá ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ láre, Òun ni yóò sì ru àìṣedéédéé wọn. (12) Nítorí náà ẹmí yóò fún un ní ipín pẹlú àwọn ẹni nílá òun yóò sì pín ikógun pẹlú àwọn alágbára, nítorí pé òun jọwọ ẹmí rẹ fún ikú, tí a sì kà á mọ àwọn alárékọjá. Nítorí ó ru ẹṣẹ ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀, ó sì ẹ ilàjà fún àwọn alárékọjá.

NÍTORÍ PÉ ÒUN JỌWỌ ẸMÍ RẸ FÚN IKÚ + TÍ A SÌ KÀ Á MỌ ÀWỌN ALÁRÉKỌJÀ --> NÍTORÍ Ó RU ẸṢẸ Ọ̀PỌ̀LỌ̀PỌ̀, Ó SÌ Ẹ ILÀJÀ FÚN ÀWỌN ALÁRÉKỌJÀ.

(Èrò-inú mi tìkarawa: Ka Aísáyà 53:9 lẹyìn náà kí o tún ka Aísáyà 53:10, ní itòsì wọn. Aísáyà 53:9 sọ pé ọmọ ìránṣẹ náà ti KÚ, a sì sin ín sí ibojì ọlórò. Aísáyà 53:10 sọ pé lẹyìn tí a ti fi ọkàn ọmọ ìránṣẹ náà rú ẹbọ ẹṣẹ, ọmọ ìránṣẹ náà yóò Rí irú-ọmọ rẹ, yóò sì GBỌ ọjọ rẹ sí i. Àwọn àṣojáde méjèjì wònyí kò lè jẹ òtítọ nípa ọkùnrin kan tí ó sì kú títí. Àjìnde ni a ti kọ sínú orí Aísáyà yìi. Àjìnde ni a ti kọ sínú orí yìi ní igba ọdún méje ṣáájú kí àjìnde tó ṣẹlẹ.)

ÌWÒRÁN ỌTỌTỌ, ÌṢẸLẸ KANNÁÀ — ojú-ìwé wòlî náà, àti ọkùnrin kan nínú kẹkẹ tí ó n kà á kíkankíkan

Ìṣe àwọn Aposteli 8:32 Ibi ìwé mímọ́ tí ìwẹfà náà n kà náà ni èyí: “A fà á bí àgùntàn lọ fún pípa; àti bí ọ̀dọ-àgùntàn tí n dákẹ níwájú olùrẹrun rẹ, bẹẹ gégé ni kò wí ohun kan. (33) Nínú ìwà ìrẹlẹ rẹ a fi idájọ̀ òdodo dùn ún. Ta ni ó le sọrọ nípa ti àwọn ìran rẹ? Nítorí tí a gba ẹmí rẹ kúrò ní ayé.” (34) Ìwẹfà náà sì sọ

fún Filipi pé, “Mo bè ọ sọ fún mi, nípa ta ni wòlù náà n sọ ọrọ yí, nípa ara rẹ tàbí nípa ẹlómíràn?” (35) Filipi sí ya ẹnu rẹ, bèrẹ láti ibi iwé mímọ yí, ó sí wàásù iyìnrere ti Jesu fún un.

ENIKÉNI LA WÒLÍ N SỌ NÍ ỌRỌ YÍ? --> FILIPPI BÈRẸ NÍNÚ ÌWÉ MÍMỌ KANNÁ, Ó SÌ WÀSÙ JESU FÚN UN.

(Èrò inú mi: Èyí jẹ ibèèrè olóótótó, tí a bí ní kíkọ sókè, láti ẹnu ọkúnrin kan tí kò tí í gbọ idáhùn rẹ rí. Ibèèrè náà ni: ta ni wòlù náà n sọrọ nípa rẹ? Idáhùn náà kì í ẹ èrò tirẹ Fílípì. Fílípì bèrẹ ní ẹsẹ pátó yẹn nínú Aísáyà 53. Fílípì wàásù Jésù láti ẹsẹ yẹn. A ti kọ ọnà tí àwọn àpósítélì fúnra wọ fí ka Aísáyà 53 sílẹ fún wa. Kò sí ẹnìkẹni tí ó nílò láti fojú bù ú lórí bí àwọn àpósítélì ẹ ka Aísáyà 53.)

E. EMANUWELI — ỌLỌRUN PẸLÚ WA, ỌMỌ TÍ A BÍ ÀTÌ ỌMỌKÚNRIN TÍ A FÚN NI

E1. Isaiah 7:14 Nítorí náà, Olúwa fúnra ara rẹ ni yóò fún ọ ní àmì kan. Wúndiá kan yóò lóyún, yóò sì bí ọmọkúnrin kan, yóò sì pe orúkọ rẹ ní Emmanueli. **[H6005 Immanuel ■] [H5959 almah ■]**

NÍTORÍ NÁÀ, OLÚWA FÚNRA ARA RẸ NI YÓÒ FÚN Ọ NÍ ÀMÌ KAN --> WÚNDIÁ KAN YÓÒ LÓYÚN, YÓÒ SÌ BÍ ỌMỌKÚNRIN KAN, YÓÒ SÌ PE ORÚKỌ RẸ NÍ EMMANUELI.

E2. Isaiah 9:6 Nítorí a bí ọmọ kan fún wa, a fí ọmọkúnrin kan fún wa, ìjọba yóò sì wà ní èjìkà rẹ. A ó sì máa pè é ní Ìyanu Olúdámọràn, Ọlọrun Alágbára, Baba ayérayé, Ọmọ ọba aládé Àlàáfíà. **[H6382 pele ■]** (7) Ní ti gbígbòrò Ìjọba rẹ àti àlàáfíà rẹ ni kì yóò ní ìpèkun. Yóò jẹ ọba lórí itẹ Dafidì àti lórí ẹkún un rẹ gbogbo, nípa ifidímúlẹ àti ìgbéró rẹ, pẹlú òtítọ àti òdodo láti ìgbà náà lọ àti títí láéláé. Itara Olúwa àwọn ọmọ-ogun ni yóò mú èyí ẹ.

ỌMỌ KAN NI A BÍ + ỌMỌKÚNRIN KAN NI A FÍ FÚN WA --> A Ó SÌ MÁA PÈ Ó NI ỌLỌRUN AGBÁRA, BÁBÁ AYÉRAYÉ --> ÌJỌBA RẸ KÌ YÍO NI ÌPÒNJÚ, TITI DÓPIN.

(Àwọn irònú tẹmì fúnra mi: Wo bí àwọn ọrọ-ìṣe méjì náà ẹ wà lẹsẹsẹ nínú Isaiah 9:6. Àwọn ọrọ-ìṣe méjì náà kì í ẹ ọrọ-ìṣe kan náà. Kì í ẹ àimọkan ni ilààní tí wọ̀n gbà tò lẹsẹsẹ bá yí. A Bí ọmọ kan. A FÚN ni ní ọmọkúnrin kan. Bibí ní ẹ̀pẹ̀jùwe bí ọmọ náà ẹ wá sí ayé. Fífúniní ní ẹ̀pẹ̀jùwe ohun tí ó ẹlẹ sí Ọmọkúnrin kan tí ó ti wà tẹlẹ. Nisinsinyí, gbé àwọn orúkọ tí a fún ọmọ yí yèwò. Isaiah 9:6 kò sọ pé ọmọ náà yóò dàbí Ọlọrun alágbára. Isaiah 9:6 sọ pé "orúkọ rẹ ni a ó máa pè ní Ọlọrun Alágbára." Orúkọ àkókọ nínú àtòjọ náà, Ìyanu, jẹ pele (H6382). Pele ní gbòhgbò kan náà pẹlú idáhùn tí Manoah gbà nínú Judges 13, nígbà tí ó bèèrè fún orúkọ kan tí kò sì lè rí i gbà. Nínú Isaiah 9:6, a fún ni ní orúkọ náà.)

E3. Isaiah 9:2 Àwọn èniyàn tí n rìn nínú òkùnkùn ti rí ìmọlẹ̀ nílá; lórí àwọn tí n gbé nínú ilẹ̀ ọ̀jìjì ikú, ní ara wọ̀n ni ìmọlẹ̀ mọ sí.

ÀWỌN ÈNÌYÀN TÍ N RÌN NÍNÚ ÒKÙNKÙN TI RÍ ÌMỌLẸ̀ NÍLÁ.

F. IRÚGBÌN OBÌNRIN ÀTÌ WÚNDIÁ NÁÀ — ÌLÉRÍ AKÓKỌ ÀTÌ ÌMUŞẸ RẸ

F1. Genesisi 3:15 Èmi yóò sì fí ọtá sí àárín iwọ àti obìnrin náà, àti sí àárín irú-ọmọ rẹ àti irú-ọmọ obìnrin náà; ọ̀n yóò fọ orí rẹ, iwọ yóò sì bù ú jẹ ní gígìsẹ̀.”

LÁÀRIN IRÚ-ỌMỌ RẸ ÀTÌ IRÚ-ỌMỌ OBÌNRIN NÁÀ --> YÓÒ FỌ ORÍ RẸ, IWỌ YÓÒ SÌ FỌ GIGISẸ RẸ.

(Èrò tí ó wà lókàn mi: Ọlọrun sọrọ Jénésìsì 3:15 sí ejò náà nínú ogbà náà, ní àkókò tí ẹsẹ wọ inú ayé wá. Jénésìsì 3:15 ní ìlérí àkókọ nípa olùgbàlà nínú gbogbo Bibéli. Şàkíyèsí irú-ọmọ ẹni tí a dárúko nínú ẹsẹ yí. Ní gbogbo ìyókù Ìwé Mímọ, iran idílẹ̀ ni a topasẹ rẹ nípasẹ àwọn ọkúnrin. Àpẹrẹ ni irú-ọmọ Abrahamu àti irú-ọmọ Dafidì. Nihìn-ín, lẹ́ẹkan soṣo, ní ibèrẹ̀pẹ̀pẹ̀, iran tí a dárúko ni irú-ọmọ OBÌNRIN náà. Şàkíyèsí pẹlú ogbẹ̀ méjì tí n bẹ nínú ẹsẹ yí, tí kì í ẹ iwọ̀n kan náà. Gígìsẹ̀ irú-ọmọ obìnrin náà ni a óò fọ. Orí ejò náà ni a óò tẹ mọlẹ̀.)

F2. Galatia 4:4 Şùgbọ̀n nígbà tí àkókò kíkún náà dé, Ọlọrun rán ọmọ rẹ jáde wá, ẹni tí a bí nínú obìnrin tí a bí lábẹ̀ òfin. (5) Láti ra àwọn tí n bẹ lábẹ̀ òfin padà, kí àwa lè gba isọdọmọ.

ỌLỌRUN RÁN ỌMỌ RẸ, TÍ A BÍ NÍNÚ OBÌNRIN --> LÁTI RÀ ÀWỌN TÍ N BẸ LÁBẸ ÒFIN PADÀ.

(Àwọn èrò tí ara mi: Gálátíà 4:4 sọ pé Ọlọrun RÁN Ọmọ Ọlọrun WÁ. Gálátíà 4:4 wá sọ pé A Bí Ọmọ náà nínú obìnrin. Rírán ni a kókọ dárúko nínú gbolóhùn náà. Ibí ni a wá dárúko kejì nínú gbolóhùn náà. Ilààní yí ẹ pàtàkì. A kì í rán ẹnìkan láti ibi kan bí kò bá jẹ pé ẹni náà ti wà níbẹ̀ tẹlẹ̀.)

ÌWO ỌTỌ, ÌŞẸLẸ KANNÁÀ — àmì tí a şèlérí, àti àmì tí a fí hàn

Isaiah 7:14 Nítorí náà, Olúwa fúnra ara rẹ ni yóò fún ọ ní àmì kan. Wúndiá kan yóò lóyún, yóò sì bí ọmọkúnrin kan, yóò sì pe orúkọ rẹ ní Emmanueli.

WÚNDIÁ KAN YÓÒ LÓYÚN, YÓÒ SÌ BÍ ỌMỌKÚNRIN KAN, YÓÒ SÌ PE ORÚKỌ RẸ NÍ EMMANUELI.

Matiu 1:18 Bí a ɛe bí Jesu Kristi niyí, ní àkókò ti àdéhùn igbéyàwó ti parí láàrín Maria iyá rẹ àti Josefu, sùgbón kí wón tó pàdé, a rí i ó lóyún láti ọwọ Ẹmí Mímọ. (19) Nítorí Josefu ọkọ rẹ tí í ɛe olóòtító èniyàn kò fẹ dójúti í ní gbangba, ó ní èrò láti kò ọ sílẹ ní ikòkò. (20) Sùgbón nígbà tí ó ro èrò yìí tán, àngẹli Olúwa yọ sí i ní ọjù alá, ó wí pé, “Josefu, ọmọ Dafidi, má fòyà láti fi Maria ɛe aya rẹ, nítorí oyún tí ó wà nínú rẹ láti ọwọ Ẹmí Mímọ ni. (21) Òun yóò sì bí ọmọkùnrin, iwo yóò sì pe orúkọ rẹ ní Jesu, nítorí òun ni yóò gba àwọn èniyàn rẹ là kúrò nínú ẹ̀ẹ̀ẹ̀ wọn.” (22) Gbogbo nńkan wọnyí sì ɛe láti mú ọrọ Olúwa ɛe ẹyí tí a sọ láti ẹnu wòlú rẹ wá pé: (23) “Wúndiá kan yóò lóyún, yóò sì bí ọmọkùnrin kan, yóò sì pe orúkọ rẹ ní Emmanuel,” (ẹyí tí ó túmọ sí “Ọlórún wà pẹlú wa”).

IWO Ó SÌ SỌ OLÚWA RẸ NÍ JÉSÚ: NÍTORÍ ÒUN NI YÍO GBA ÀWỌN ÈNÌYÀN RẸ LÓWÓ ẸẸ WỌN --> WỌN Ó SÌ SỌ ORÚKỌ RẸ NÍ IMÁNÚẸLI, TÍ ITUMỌ RẸ JẸ, ỌLÓRUN PẸLÚ WA.

(Ìrò tèmi fúnra mi: Ìyàtò tí ó wà láàrín àwọn àkòsílẹ̀ mèjèjèlì nàà ni ẹ̀kọ̀ nàà fúnra rẹ. Isaiah 7:14 wí pé Ó (obinrin nàà) yóò pe orúkọ ọmọ nàà ní Imánúẹ̀lì. Matheu 1:23 wí pé WỌN yóò pe orúkọ ọmọ nàà ní Emánúẹ̀lì. Ìyá kan ɔ̀so ọ̀nì ó sọ ọmọ rẹ ní orúkọ nínú àkòsílẹ̀ Isaiah. Gbogbo èniyàn ni ó sọ Jèsù ní orúkọ nínú àkòsílẹ̀ Matheu. Matheu tún ɛe ohun kan tí kò sí òńkàwé kankan tí yóò fi ɛe amọ̀ràn nipa rẹ. Matheu dúró ó sì túmọ̀ orúkọ nàà fún òńkàwé, nínú ọ̀rọ̀ Íwẹ̀ Ìhnrere Matheu fúnra rẹ. Kò sí òńkàwé ní igbà kankan tí yóò lẹ̀ ɛ̀amọ̀ ohun tí orúkọ Emánúẹ̀lì túmọ̀ sí. Emánúẹ̀lì túmọ̀ sí Ọlórún pẹlú wa. Matheu kò sì wí pé ibí Jèsù kàn ràn Matheu létí à̀sọ̀tẹ̀lẹ̀ Isaiah nikan. Matheu wí pé gbogbo ẹyí ni A ẸE kí à̀sọ̀tẹ̀lẹ̀ Isaiah lẹ̀ RÍMU ẸẸ.)

F3. Luku 1:31 Iwo yóò lóyún nínú rẹ, iwo ó sì bí ọmọkùnrin kan, iwo ó sì pe orúkọ rẹ ní Jesu. (32) Òun ó pọ, ọmọ Ọgá-ògo júlọ ni a ó sì máa pẹ é, Olúwa Ọlórún yóò sì fi itẹ Dafidi baba rẹ fún. (33) Yóò sì jẹ ọba lórí ilẹ Jakọbu títi láá; ijọba rẹ kí yóò sì ní ipẹkun.” (34) Nígbà nàà ni Maria béèrè lówó àngẹli nàà pé, “Èyí yóò ha ti ɛe rí bèẹ, nígbà tí ẹmi kò tí i mọ ọkùnrin.” (35) Àngẹli nàà sì dáhùn ó sì wí fún un pé, “Ẹmí Mímọ yóò tọ ọ wá, agbára Ọgá-ògo júlọ yóò síjì bò ọ. Nítorí nàà ohun mímọ tí a ó ti inú rẹ bí, Ọmọ Ọlórún ni a ó máa pẹ é.

BÁWỌ NI ÈYÍ ẸE Ó LẸ RÍ, NÍWỌN BÍ N KÒ ẸE MỌ ỌKÙNRIN? --> NÍTORÍ ẸLẸRÍ MÍMỌ NÀÀ TÍ A Ó BÍ FÚN Ọ NI A Ó PE ỌMỌ OLUWA.

(Àwọn èrò ti ẹmí mi fúnrami: Ibèèrè tí Màrià bí ní Luku 1:34 jẹ ibèèrè oye. Àwọn èniyàn n bí ibèèrè kan nàà tí Màrià bí ɛ̀aájú. Ìdáhùn tí a fún Màrià kí í ɛe àrìyànjìyàn. Ìdáhùn tí a fún Màrià jẹ ikéde ohun tí Ọlórún fẹ ɛe. Ẹe àkíyèsí itẹ tí a dá lórúkọ ní Luku 1:32: “itẹ baba rẹ Dafidi.” Itẹ kan nàà niyí tí Isaiah 9:7 sọ pé ọmọ nàà yóò jókòò lẹ. Ilẹ ọba kan nàà niyí tí a kọ Saamu 110 nipa rẹ.)

G. ỌRỌ TÍ Ó DI ẸRAN-ARA — ÀTI BÍ ẸNIKẸNI ẸE LẸ RÍ I GBÀ

G1. Johanu 1:1 Ní àtètèkọ̀sẹ̀ ni Ọrọ̀ wà, Ọrọ̀ sì wà pẹlú Ọlórún, Ọlórún sì ni Ọrọ̀ nàà. **[G3056 logos ■]** (2) Òun ni ó sì wà pẹlú Ọlórún ní àtètèkọ̀sẹ̀. (3) Nípasẹ̀ rẹ̀ ni a dá ohun gbogbo; lẹyìn rẹ̀ a kò sì dá ohun kan nínú ohun tí a ti dá. (4) Nínú rẹ̀ ni iyè wà, iyè yìí nàà sì ni ìmọ̀lẹ̀ aráyé,

NÍ ÀTÈTÈKỌ̀SẸ̀ NI ỌRỌ̀ WÀ + ỌRỌ̀ SÌ WÀ PẸLÚ ỌLÓRUN + ỌLÓRUN SÌ NI ỌRỌ̀ NÀÀ --> NÍPASẸ̀ RẸ̀ NI A DÁ OHUN GBOGBO.

(Èrò tèmi fúnra mi: Johannu 1:1 fún wa ní gbólóhùn mẹta nínú ilà kan. Ọ̀kọ̀ọ̀kan gbólóhùn mẹta yìí ni a nílò. Gbólóhùn àkọ̀kọ̀ ni “Ọ̀rọ̀ nàà wà ní ibèrèpèpẹ̀.” Ọ̀rọ̀ nàà, orúkọ oyè tí a fi ní pe Ọmọ Ọlórún kí ó tó gba ara èniyàn, kò ní ibèrè. Gbólóhùn kejì ni “Ọ̀rọ̀ nàà sì wà lẹ̀dọ̀ Ọlórún.” Ọ̀rọ̀ nàà kí í ɛe orúkọ mùiràn fún Ọlórún Baba, nítorí pé èniyàn kò lẹ̀ wà lẹ̀dọ̀ ara rẹ. Gbólóhùn kẹta ni “Ọ̀rọ̀ nàà sì ni Ọlórún.” Ọ̀rọ̀ nàà kí í ɛe ẹ̀dà tí ó kéré tí ó dúró lẹ̀gbẹ̀ Ọlórún. Yíyọ̀ èyíkẹyìí lára gbólóhùn mẹta wọnyí kúrò yóò mú gbólóhùn tí ó yàtò jade ju gbólóhùn tí Johannu kọ lọ.)

G2. Johanu 1:14 Ọrọ̀ nàà sì di ara, òun sì n bá wa gbé. Àwa sì ti rí ògo rẹ, àní ògo ọmọ rẹ kan ɔ̀so, tí ó ti ọ̀dọ̀ Baba wá, ó kún fún oore-ọ̀fẹ̀ àti ọ̀títọ̀. **[G4637 skenoo ■]**

ỌRỌ̀ NÀÀ SÌ DI ẸRAN-ARA + Ó SÌ NÍ GBẸ̀ ÀÁRÍN WA --> A RÍ ÒGO RẸ̀, ÒGO BÍ I TI ỌMỌ̀ BÍBÍ KAN Ẹ̀SO ỌBA.

ÌWÒRAN TÍ Ó YÀTÒ, ÌẸLẸ̀ KANNÁÀ — àgọ̀ tí ó wà ní aginjù, àti àgọ̀ ara

Eksodu 25:8 “Nígbà nàà ni iwo yóò jẹ kí wón kọ ibi mímọ̀ fún mi. Èmi yóò sì máa gbé ní àárín wọn.

NÍGBÀ NÀÀ NI IWO YÓÒ JẸ KÍ WỌN KỌ IBI MÍMỌ FÚN MI --> ÈMI YÓÒ SÌ MÁA GBẸ NÍ ÀÁRÍN WỌN.

Johanu 1:14 Ọrọ̀ nàà sì di ara, òun sì n bá wa gbé. Àwa sì ti rí ògo rẹ, àní ògo ọmọ rẹ kan ɔ̀so, tí ó ti ọ̀dọ̀ Baba wá, ó kún fún oore-ọ̀fẹ̀ àti ọ̀títọ̀.

ỌRỌ̀ NÀÀ SÌ DI ẸRAN-ARA + Ó SÌ GBẸ̀ ÀÁRÍN WA.

(Àwọn èrò tèmi: Ọrọ Gírúki tí Jóhannu lò fún "gbé" nínú Jóhannu 1:14 ní skenoo (G4637). Skenoo ní itumọ láti kọ àgọ àti láti gbé inú àgọ náà. Ní igbà àtíjọ, Ọlórún sọ fún àwọn ọmọ Israẹli láti kọ àgọ kan kí Ọlórún lè gbé láàrín àwọn ọmọ Israẹli. Àwọn ọmọ Israẹli kọ àgọ náà pẹlú awo, igi, àti wúra (Eksodu 25:8). Nínú Jóhannu 1:14, àwòrán kan náà padà wá, ẹ̀gbẹ̀n àgọ náà ni ara ènìyàn. Àgọ tí ó wà ní aginjù jẹ àwòrán ijímíjì tí òtítọ́ tí Jóhannu n sàpẹ̀júwe. Àgọ tí ó wà ní aginjù tọ́ka síwájú sí ara Jesu Kristi. Májẹ̀mú Titun mọ àgọ́ tí ó wà ní aginjù gégé bí òjìjì, àwòrán kan tí ó tọ́ka sí Jesu Kristi, léyìn tí Májẹ̀mú Titun bá ti fi ohun tí òjìjì náà tọ́ka sí hàn. Jóhannu sọ òtítọ́ yìí nípa ara Jesu Kristi ní gbangba nínú Jóhannu 1:14.)

G3. Kolose 1:15 Kristi ni àwòrán Ọlórún tí a kò le rí, àkóbí gbogbo ẹ̀dà. (16) Nítorí nípa rẹ ní a dá ohun gbogbo: àwọn ohun tí n bẹ ní ọ̀rún àti ní ayé, ohun tí a rí àti èyí tí a kò rí, wọn ibá ẹ̀ itẹ̀, tàbí agbára, tàbí àṣẹ, nípasẹ̀ rẹ̀ ní a dá ohun gbogbo àti fún un. (17) Ó ti wà ẹ̀kọ́kọ́ kí ohunkóhun tó wà, nínú rẹ̀ ní a sì so ohun gbogbo papọ̀ ẹ̀kan.

NIPA RẸ NI A DÁ ÀWỌN NÑKAN GBOGBO + Ó SÌ WÀ Ẹ́WÁJÚ NÑKAN GBOGBO --> NIPA RẸ NI NÑKAN GBOGBO FI DÚRÓ SÍNŞIN.

G4. Kolose 2:9 Nítorí nínú Kristi ni ẹ̀kúnrẹ̀rẹ̀ iwàláàyè Ọlórún gbé ní ara, (10) èyin sì ní ohun gbogbo ní kíkún nínú Kristi, ẹ̀ni tí i ẹ̀ orí fún gbogbo agbára àti àṣẹ.

NÍTORÍ NÍNÚ RẸ NI GBOGBO Ẹ́KÚNRẸ́RẸ́ OLÓRUN N GBÉ NÍ TI ARA --> Ẹ́YIN SÌ PÉ NÍNÚ RẸ.

G5. BÍ O Ẹ̀ LE RÍ I — Ó SỌ FÚN WA IBI TÍ A Ó WÁ WÒ

Johanu 5:39 Èyin n wá iwé mímọ́ nítorí èyin rò pé nínú wọn ni èyin ní iyè tí kò nípẹ̀kun. Wònyí sì ni àwọn tí ó n jẹ́rìí mi. (40) Èyin kò sì fẹ̀ láti wá sọ̀dọ̀ mi, kí èyin ba à lè ní iyè.

WÁ ÀWỌN ÌWÉ MÍMỌ́ WO --> ÀWỌN NÍ Ó ÙNJẸ́RÍÍ SÍ MI.

(Èrò tèmi ní pé: Jésù sọ èyí ní Jóhannu 5:39-40 sí àwọn ọ̀kúnrin tí wọn mọ́ Ìwé Mímọ́ dáadàa ju bí ẹ̀nikẹ̀ni tí ó wà láàyè nígbà náà lọ. Àwọn ọ̀kúnrin wònyí lè ka Ìwé Mímọ́ sórí sórí. Jésù sọ fún àwọn ọ̀kúnrin wònyí pé gbogbo ara Ìwé Mímọ́ tí àwọn ọ̀kúnrin wònyí ti kọ sórí n tọ́ka sí ọ̀un. Jésù sọ fún àwọn ọ̀kúnrin wònyí pé àwọn ọ̀kúnrin wònyí síbẹ̀ kí yóò wá sọ̀dọ̀ rẹ̀ láti rí iyè gbà. Mímọ́ ọ̀rọ́ Ìwé Mímọ́ kí i ẹ̀ ohun kan náà pẹlú mímọ́ ẹ̀ni tí àwọn ọ̀rọ́ náà n sọ̀rọ́ nípa rẹ̀. Kò sí ibòmíràn láti wá iyè. Jésù kò sọ pé kí a wá inú imọ̀lára wa. Jésù sọ pé kí a wá inú Ìwé Mímọ́.)

G6. Luku 24:25 Ó sì wí fún wọn pé, “Èyin tí ọ̀yè kò yé, tí ẹ̀ sì yìgbì ní àyà láti gba gbogbo èyí tí àwọn wòlù tí wí gbọ́, (26) kò ha yẹ kí Kristi ó jìyà nñkan wònyí kí ó sì wọ́ inú ògò rẹ̀ lọ.” (27) Ó sì bèrẹ̀ láti Mose àti gbogbo àwọn wòlù wá, ó sì túmọ́ nñkan fún wọn nínú ìwé mímọ́ gbogbo nípa ti ara rẹ̀.

BÈRẸ̀ LÁTI Ọ̀DỌ́ MÓSÌ ÀTI GBOGBO WÒLÌ --> Ó TÚMỌ́ OHUN TÍ A KỌ NÍPA ARA RẸ FÚN WỌN NÍNÚ GBOGBO ÌWÉ MÍMỌ́.

G7. Luku 24:32 Wọn sì bá ara wọn sọ pé, “Ọ̀kàn wa kò ha gbiná nínú wa, nígbà tí ó n bá wa sọ̀rọ́ tí ó sì n túmọ́ ìwé mímọ́ fún wa!”

Ọ̀KÀN WA KÒ HA JÓ NÍNÚ WA, NÍGBÀ TÍ Ó N Ẹ́ ÌWÉ MÍMỌ́ SÍ WA?

G8. Luku 24:44 Ó sì wí fún wọn pé, “Wònyí ni ọ̀rọ́ tí mo sọ fún yín, nígbà tí èmí ti wà pẹlú yín pé, a ní láti mú ohun gbogbo ẹ̀, tí a ti kọ nínú òfin Mose, àti nínú ìwé àwọn wòlù, àti nínú Saamu, nípasẹ̀ mi.” (45) Nígbà náà ni ó ẹ́ wọn ní iyè, kí ìwé mímọ́ lè yé wọn.

A NÍ LÁTI MÚ OHUN GBOGBO Ẹ̀, TÍ A TI KỌ NÍNÚ ÒFIN MOSE, ÀTI NÍNÚ ÌWÉ ÀWỌN WÒLÌ, ÀTI NÍNÚ SAAMU, NÍPASẸ̀ MI --> NÍGBÀ NÁÀ NI Ó Ẹ́ WỌN NÍ IYÈ.

(Ìrònú tèmi fúnra mi: Luku 24:44-45 fún idáhùn sí ibèèrẹ̀ tí gbogbo iwádúí yìí n bèèrẹ̀. Idáhùn yìí wá láti ẹ̀nu Jésù, léyìn tí Jésù ti jí díde kúrò nínú ibojì. Jésù pe orúkọ́ ipín méta tí Májẹ̀mú Láéláé: òfin Mósè, àwọn wòlù, àti àwọn sáàmù. Ipín mètẹ̀tẹ̀ta yìí pọ́ mọ́ ara wọn ní gbogbo Májẹ̀mú Láéláé. Jésù wí pé gbogbo Májẹ̀mú Láéláé ní àwọn nñkan nínú rẹ̀ nípa ọ̀un. Jésù kò wí pé apá kan lásán tí Májẹ̀mú Láéláé ní àwọn nñkan nínú rẹ̀ nípa ọ̀un. Jésù wá ẹ̀ nñkan méjì ọ̀tọ̀tọ́ fún àwọn ọ̀mọ-èyin rẹ̀. Jésù sì ÌWÉ MÍMỌ́ sílẹ̀ fún àwọn ọ̀mọ-èyin. Jésù sì Ọ̀YE àwọn ọ̀mọ-èyin sílẹ̀. Ènìyàn nílò nñkan méjèjèjì wònyí. Ènìyàn lè di gbogbo Bíbélì mú ní ọ̀wọ́ rẹ̀ kí ó sì sì tún nílò kí Jésù sì ojú rẹ̀ sílẹ̀ láti rí Jésù nínú Bíbélì. Ka Bíbélì. Bèèrẹ̀ lówọ́ Jésù láti ẹ́ Bíbélì sílẹ̀ fún ọ. Maa tẹ̀sìwájú láti ka Bíbélì.)

PÍPÍTÀN

G9. 1 Johanu 1:1 Èyí tí ó wà láti àtètèkọ́ṣe, tí àwa ti gbọ́, tí àwa ti fi ojú wa rí, tí àwa sì ti tejúmọ́, tí ọ̀wọ́ wa sì ti dì mú; èyí tí a kéde; ní ti ọ̀rọ́ iyè; (2) iyè náà sì ti farahàn, àwa sì ti rí i, àwa sì n jẹ́rìí, àwa sì n sọ ti

iyè àinípèkun náà fún yín, tí ó ti n bẹ lódò Baba, tí ó sì farahàn fún wa. (3) Àwa n sọ fún yín, èyí tí àwa ti rí, tí àwa sì ti gbọ, kí èyin pèlú kí ó lè ní idàpọ pèlú wa. Nítòótọ idàpọ wa sì n bẹ pèlú Baba àti pèlú ọmọ rẹ, Jesu Kristi.

GBỌ + RÍ PÈLÚ OJÚ WA + WÍWÒ + ỌWỌ WA TI FI ỌWỌ BÀ --> ẸMÍ ÀÌNÌPÈKÙN NÀÀ, TÍ Ó WÀ PÈLÚ BABA, TI Ó SÌ FARAHAN FÚN WA.

(Àwọn èrò tẹmi fúnrami: Jòhánù ẹ àkọsilẹ àwọn ìmòlára pèlú ètè nínú 1 Jòhánù 1:1: èyí tí a gbọ, èyí tí a rí, èyí tí a wò tòótọ, àti èyí tí a fi ọwọ wa fọwọ kàn. Jòhánù kì í ẹ àpẹjùwe ìmòlára kan tàbí èrò kan. Jòhánù n sàpẹjùwe ẹnìkan tí òun ti bá jẹun. Nínú gbólóhùn kan náà, Jòhánù pè ẹnì náà ní "iyè àinípèkun náà, tí ó wà pèlú Baba náà." Ẹni tí àwọn àpòsítélì fi ọwọ wọn fọwọ kàn ni ẹnì kan náà tí ó wà pèlú Baba náà kí ibèrèpèpè tò jẹ. Ìyẹn ni gbogbo ẹrì tí ó wà nínú 1 Jòhánù 1:1-3. Jòhánù sọ pé òun jẹ ẹlẹrì sí ẹrì yìí, kì í ẹ alárohìn nípa ẹrì yìí.)

ÀDÁYÈWÒ ÌDÁNRAWÒ

1. Aísáyà 7:14 — Kíyèsí, wúndiá yóò lóyún, yóò sì bí ọmọ ọkúnrin:

- a) iwọ o sì máa pè é ní orúkọ rẹ JESU
- b) a ó sì máa pè é ní orúkọ rẹ Imanueli
- c) a ó sì pe orúkọ rẹ ní Emmanueli

2. Isaiah 53:3 — A kẹgàn rẹ, a sì kọ ọ láti ọwọ ènìyàn:

- a) síbẹ kò yà ẹnu rẹ
- b) àti nípa ìpalára rẹ ni a fi wò wá sà
- c) ọkúnrin ibànújẹ, àti ẹnì tí ó mò irora

3. Isaiah 53:6 — Gbogbo wa dàbí àgùntàn tí ó ẹ̀nà; olúkúlùkù wa sì yípadà sí ọ̀nà tirẹ:

- a) OLÚWA sì ti fi ẹ̀sẹ gbogbo wa lé e lórí
- b) ó sì gbé ẹ̀sẹ ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀
- c) síbẹ àwa kà á sí ẹnì tí a lù, tí Ọlórún kàn

4. Mika 5:2 — síbẹ láti ọ̀dọ̀ rẹ ni ẹnì tí yíò jẹ olórí Israẹli yíò ti jáde wá tò mí wá:

- a) àti ijọba rẹ kì yóò ní ọ̀pín
- b) lórí itẹ Dafidi, àti lórí ijọba rẹ
- c) ẹnìtí ijáde rẹ ti wà láti ìgbà àtijó, láti ayérayé wá

5. Gálátíà 4:4 — Sùgbọ̀n nígbà tí àkókò pípé dé:

- a) Ọlórún rán Ọmọ rẹ wá, tí a bí nínú obìnrin
- b) Ẹmí Mímọ̀ ni yóò bà lé ọ
- c) yóò sì gbà àwọn ènìyàn rẹ là kúrò nínú ẹ̀sẹ wọn

6. Johannu 1:14 — Ọ̀rọ̀ náà sì dì ara:

- a) ọ̀rọ̀ náà sì wà pèlú Ọlórún
- b) ó sì gbé àárín wa
- c) láìsì i, kò sí ohun kan tí a dá tí a dá

7. Jòhánù 5:39 — Ẹ sàwàrí Ìwé Mímọ̀; nítorí nínú wọn ẹ rò pé ẹ ní iyè àinípèkun:

- a) iyè náà sì ni ìmọ̀lẹ̀ ènìyàn
- b) àwọn sì ni ó jẹrì sí mí
- c) nígbà tí ó n sí Ìwé Mímọ̀ payá fún wa

ÀWỌN ÌDÁHÙN: 1-b, 2-c, 3-a, 4-c, 5-a, 6-b, 7-b

BAWO NI ẸKỌ YII Ẹ PIN SÍ AWỌN ẸYA

Ọ̀NÀ ÀYOKÀ: JẸNẸSÍSÌ 3:15, IRÚ-ỌMỌ OBÌNRIN NÀÀ, SÌ Ọ̀NÀ SÍ GBOGBO ÒWÚ ÌLÀ TI IRÚ-ỌMỌ TÍ A ẸLÉRÍ. ÒWÚ ÌLÀ YÌÍ GBA IPASẸ ÁBÚRÁHÁMÚ (JẸNẸSÍSÌ 22:18), GBA IPASẸ DÁFÍDÌ (SAAMU 132:11), A SÌ DÁRÚKỌ RẸ NÍ GBANGBA NÍNÚ GÁLÁTÍÀ 3:16.

ỌRỌ PÀTÀKÌ NÍ GIRIIKÌ

“**Ọrọ**” — **G3056 logos** — ọrọ kan; ọrọ síso; ohun tí a sọ; ifhàn èrò

Jòhánù kò bèrẹ̀ Ìhìn Rere Jòhánù pẹ̀lú ibí kan. Jòhánù bèrẹ̀ Ìhìn Rere Jòhánù sáájú ibẹ̀rẹ̀pẹ̀pẹ̀.

“**gbé**” — **G4637 skenoo** — láti pa àgọ́; láti dó; láti gbé nínú àgọ́

"Ọrọ náà sì dì ẹran-ara, ó sì ní gbé àárín wa." Ẹsẹ̀ yìí sàpẹ̀júwe bí Ọlórún ẹ̀ ń gbé nínú ara ènìyàn gégé bí ẹ̀nikan ẹ̀ ń gbé inú àgọ́.

ỌRỌ KÍKÓ HÍBÍRÙ

“**ìyanu**” — **H6382 pele** — ìyanu kan; ohun àrà kan; ohun tí ó ju òye lọ

Pele ni orúkọ àkókó tí a fi fún ọmọ náà ní Aísáyà 9:6.

“**wúndiá**” — **H5959 almah** — ọ̀dọ̀mọ̀bìnrin tí kò tū̀ gbeyawo; wúndiá; ọ̀mọ̀bìnrin

Almah ni ọ̀rọ́ tí a lò nínú Isaiah 7:14.

“**Emanuweli**” — **H6005 Immanuel** — Ọlórún wà pẹ̀lú wa

Immanuel jẹ́ orúkọ tí ó jẹ́ gbólóhùn ọ̀rọ́ pípé fúnra rẹ̀. Matteu tùmọ́ orúkọ yìí fún ònkàwé.

SOURCES & CREDITS

Scripture: Yoruba Bible (CC BY-SA 4.0) — a redistributable edition, looked up exactly and never machine-translated.

Alternate chapter/verse numbering reconciled with STEP Bible TVTMS (CC BY 4.0).

Strong's numbering & original-language data: OpenScriptures Hebrew Bible (CC BY 4.0); STEP Bible.org — TAHOT/TAGNT/TBESH/TBESG (CC BY 4.0);

Robinson-Pierpont Byzantine Majority Text (Public Domain); Strong's dictionary, 1890 (Public Domain).

Typography: Google Noto fonts (SIL Open Font License 1.1).

© SEE MORE JESUS · wanttoseemore.com — shared under Creative Commons Attribution 4.0 (CC BY 4.0).